

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра цивільного та господарського права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету

_____ к.ю.н., доц. О.С. Яра

«_____» _____ 2020 р

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри

цивільного та господарського права

Протокол № 12 від «16» червня 2020 р.

завідувач кафедри

_____ **О. Ю. Піддубний**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

"ПАТЕНТНЕ ПРАВО"

Рівень вищої освіти (ОС)

другий (магістерський)

Галузь знань

08 «Право»

Спеціальність

081 «Право»

Освітня програма

право

Орієнтація освітньої програми

освітньо-професійна

Форма навчання

денна

Термін навчання (обсяг ЄКТС)

1,5 роки, (90)

На основі

ОС "Бакалавр"

Освітній ступінь

Магістр

Кваліфікація

Магістр права

Розробник

Канарик Юлія Сергіївна, кандидат юридичних наук, доцент
доцент кафедри цивільного та господарського права

КИЇВ – 2020 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПАТЕНТНЕ ПРАВО»

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Ступінь вищої освіти	Магістр	
Спеціальність	081 «Право»	
Магістерська програма	Аграрне, земельне та екологічне право. Адміністративне право. Міжнародне право. Підприємницьке право	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова навчальна дисципліна	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	У робочому навчальному плані не передбачено	
Форма контролю	Іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1	1
Семестр	1	1
Лекційні заняття	30 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	15 год.	4 год.
Лабораторні заняття	- год.	-
Самостійна робота	75 год.	110 год.
Індивідуальні завдання	-	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	3 год.	-

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Патентне право є інститутом цивільного права. Студенти мають змогу ознайомитись із загальними поняттями інтелектуальної власності загалом та патентного права зокрема в межах дисципліни «Цивільне та сімейне право», «Право інтелектуальної власності». Проте, передбачається глибше вивчення питань, що входять до предмета дисципліни «Патентне право».

Актуальність дисципліни полягає в активному розвитку інноваційних технологій, інформатизації суспільства і зростанні ролі новітніх технологій у суспільстві. Всі передові фірми велику увагу приділяють науково-технічним дослідженням, які направлені на розроблення нової, більш ефективної техніки. Створення об'єктів техніки завжди є результатом творчої діяльності людини у сфері виробництва.

Крім того, слід зазначити, для того, щоб будь-які дослідження можна було проводити в найкоротші строки, без дублювання вже існуючих розробок, конче необхідно бути в курсі всіх найновіших технічних досягнень у світі та, зокрема, діяльності прямих конкурентів і ведучих фірм. Це доцільніше всього досягти провівши патентно-кон'юнктурні дослідження. Вони дозволяють виявити рівень та тенденції розвитку техніки у цій галузі, дослідити передові розробки. Завдяки цьому можна сконцентрувати свої зусилля на найбільш перспективних напрямках і випередити конкурентів, створивши більш ефективні технічні і технологічні засоби.

Саме правове забезпечення охорони об'єктів промислової власності і є **завданням дисципліни**. «Патентне право» є частиною права інтелектуальної власності, а отже, охоплює ряд загальних понять, студенти мають ознайомитись з ними, мати уявлення про місце і роль патентного права в системі цивільного права загалом та права інтелектуальної власності зокрема.

Мета навчальної дисципліни «Патентне право» — засвоєння студентами певного обсягу знань з правової охорони прав на винаходи, корисні моделі, промислові зразки та застосовувати здобуті знання та навички на практиці.

Мета дисципліни конкретизується в її **завданнях**, а саме:

- ознайомитись з основними теоретичними засадами інтелектуальної власності загалом та патентного права зокрема, чітко уявляти місце дисципліни у правовій системі;
- знати та вільно орієнтуватись в нормативно-правовій базі щодо охорони прав на винаходи, корисні моделі та промислові зразки;
- максимально наближено до практики розглянути процес реєстрації об'єктів інтелектуальної власності та отримання патенту;
- вивчити основні способи захисту патентних прав суб'єктів та можливі шляхи розпорядження ними.

Для кращого засвоєння навчального матеріалу та здобуття певних практичних навичок розроблено комплекс практичних індивідуальних завдань. Нормативно-правову базу дисципліни становлять Конституція України, закони,

підзаконні нормативно-правові акти, а також міжнародні угоди, які посідають особливе місце у правовому регулюванні інтелектуальної власності загалом та патентного права зокрема.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- визначення патентного права та коло об'єктів, що вивчаються, а також характеристику об'єктів і суб'єктів патентних прав;
- історію патентного права та особливості її правової природи;
- принципи та способи правової охорони патентних прав;
- способи комерціалізації об'єктів патентного права;
- форми, способи та систему захисту патентних прав;
- систему міжнародного співробітництва у сфері патентного права

Студент повинен **вміти:**

- показувати рівнобічні, системні і глибокі знання навчально-програмового матеріалу, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно правильно його подавати;
- пов'язувати теорію з практикою, вільно виконувати задачі, завдання та правильно відстоювати прийняті рішення;
- самостійно узагальнювати і викладати навчальний матеріал, не допускаючи помилок та проявляти творчі здібності у розумінні, поданні і використанні навчально-програмового матеріалу
- опрацьовувати навчальну літературу та нормативно-правові акти у сфері патентування;
- аналізувати наукову та статистичну інформацію, отриману під час навчальних занять і самостійної підготовки, а також робити власні висновки
- проводити наукові дослідження у формах доповідей, рефератів та інших видів робіт передбачених навчальною програмою;
- визначити об'єкти патентного права і суб'єктів патентних прав та прав на ноу-хау (секрети виробництва);
- підготувати первинні документи для оформлення прав на об'єкти патентного права;
- оцінювати характер порушення прав інтелектуальної власності, якщо таке має місце;

Для вивчення дисципліни «Патентне право», необхідно спиратися на знання, отримані під час вивчення дисциплін «Цивільне право», «Право інтелектуальної власності». Вивчення навчальної дисципліни «Патентне право» закінчується складанням іспиту.

Вимоги до результатів засвоєння дисципліни (універсальні, загальні та спеціальні компетенції)

В студентів-юристів після засвоєння дисципліни повинні бути сформовані такі компетенції:

Загальні компетенції:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність працювати в команді.
- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Фахові компетенції:

- Знання і розуміння соціальної природи трудових відносин та їх правового регулювання.
- Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.
- Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
- Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.
- Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання:

- Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми
- Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.
- Скласти та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.
- Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
- Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.
- Володіти базовими навичками риторики.
- Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.
- Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.
- Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.

- Демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності.
- Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.
- Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.
- Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.
- Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
- Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.
- Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.
- Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

3. ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ ПОВНОГО ТЕРМІНУ ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ

Змістовий модуль № 1.

Тема № 1. Історія розвитку патентного права

Історія розвитку патентного законодавства. Перший патент на винахід у світі. Перший патентний закон «Парте Венеціана» 1474 року.

Законодавство у сфері інтелектуальної власності в УСРР / УРСР у 1919 – 1965 рр. Радянський декрет про промислову власність від 30 червня 1919 року. Загальна характеристика «Положення про відкриття, винаходи і раціоналізаторські пропозиції», затвердженого Постановою РМ СРСР від 21.03.1973 р. Охорона промислових зразків у СРСР.

Становлення патентного права в незалежній Україні.

Тема № 2. Джерела патентного права

Поняття джерела патентного права. Класифікація джерел. Основні та допоміжні джерела права.

Нормативно-правове забезпечення охорони та захисту, використання та комерціалізації об'єктів патентного права.

Конституція — основний закон держави та джерело патентного права. Закони та підзаконні нормативно-правові акти в системі джерел патентного права. Характеристика основних законодавчих актів у сфері патентного права.

Судова практика.

Міжнародні договори як важлива складова джерел патентного права.

Тема № 3. Загальні поняття патентного права

Поняття творчої та інтелектуальної діяльності, їх правове значення.

Місце патентного права в системі права інтелектуальної власності.

Співвідношення патентного та авторського права.

Поняття та зміст патентного права. Патентне право в об'єктивному і суб'єктивному значенні. Особливості патентного права, його роль на сучасному етапі розвитку суспільства та технологій. Об'єкти та суб'єкти патентного права

Предмет патентного права. Метод патентного права. Співвідношення диспозитивного та імперативного регулювання відносин в патентному праві. Принципи патентного права.

Патентні права, законні межі їх існування, обмеження у їхніх діях і їх захист.

Тема № 4. Державна система правової охорони інтелектуальної власності в цілому, та патентних прав зокрема

Поняття державної системи правової охорони інтелектуальної власності в цілому, та патентних прав зокрема.

Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності» (далі - Укрпатент).

Державне підприємство «Інтелзахист». Проблеми державної системи правової охорони та управління інтелектуальною власністю

Тема № 5. Об'єкти патентного права

Поняття та загальна характеристика патентних правовідносин. Склад правовідносин. Поняття об'єкта, його сутність та значення.

Винахід як об'єкт патентного права, його ознаки та види. Пристрій: його характеристики, особливості патентування. Речовина як об'єкт патентного права. Штам мікроорганізму. Інші об'єкти винаходу. Спосіб, його характерні ознаки. Винахід на застосування: поняття, особливості, види та роль у розвитку науки і техніки.

Умови патентоздатності: загальна характеристика та значення.

Новизна: поняття, умови її встановлення. Джерела, що ганьблять новизну. Момент часу та територія при встановленні новизни. Пільга за новизною. Винахідницький рівень: поняття, особливості визначення. Промислова придатність винаходу. Особливості її визначення. Корисна модель: поняття, особливості, необхідність правового захисту. Міжнародний досвід захисту корисних моделей. Відмінність корисної моделі ти винаходу. Умови патентоздатності корисної моделі. Промисловий зразок: поняття, характерні ознаки. Види об'єктів, що можуть бути промисловими зразками. Об'єкти, які не підлягають захисту, як промислові зразки. Особливості відокремлення промислових зразків від об'єктів авторського права. Умови патентоздатності промислових зразків та особливості їх визначення

Тема № 6. Суб'єкти патентного права

Поняття суб'єкта патентного права. Законодавче визначення статусу суб'єктів патентного права. Автори, їх статус, майнові та особисті немайнові права. Гарантії захисту прав авторів. Співавторство та особливості його встановлення. Правове регулювання відносин співавторів.

Статус патентовласника, його права, особливості переходу прав. правонаступники та їх роль як суб'єктів патентного права. Види правонаступництва. Спадкування. правонаступництво за юридичною особою. Роль та значення інституту представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного). Умови отримання свідоцтва. Права та обов'язки повіреного. Держава в особі органу, що здійснює реєстрацію патентних прав, як окремий суб'єкт патентного права.

Тема № 7. Патент: поняття, правова природа та види

Поняття, ознаки патенту, його значення. Правова природа.

Види патентів (патенти, деклараційні патенти тощо). Патент на промисловий зразок. Патент на винахід. Патент на корисну модель.

Строки чинності патенту.

Перетворення деклараційного патенту на патент. Територіальна дія патенту.

Законодавчі вимоги до оформлення патенту на винахід та корисну модель.

Тема № 8. Порядок одержання патенту.

Порядок подання заявки. Правове регулювання. Принцип єдності винаходу (корисної моделі).

Елементи заявки на винахід (корисну модель): заява про видачу патенту; опис винаходу (корисної моделі); формула винаходу (корисної моделі); креслення (якщо на них є посилання в описі); реферат.

Елементи заявки на промисловий зразок: заява про видачу патенту; комплект зображень виробу; опис промислового зразка; креслення, схема тощо.

Дата подання заявки. Тимчасова правова охорона винаходу (корисної моделі). Міжнародна заявка. Порядок подання та значення. Пріоритет заявки.

Змістовий модуль № 2.

Тема № 9. Експертизи заявки на винахід, промисловий зразок. Реєстрація і видача патенту

Поняття експертизи заявки на винахід (корисну модель), промисловий зразок. Види експертиз.

Попередня експертиза заявки. Формальна експертиза заявки. Кваліфікаційна експертиза. Перевірка умов патентоздатності (промислова придатність; новизна; винахідницький рівень). Експертиза заявки на промисловий зразок.

Реєстрація патенту. Публікації про видачу патенту. Видача патенту. Строки дії правоохоронних документів.

Оскарження рішення стосовно заявки.

Порядок одержання патенту на промисловий зразок. Загальні відомості. Перевірка наявності у заявці матеріалів, що суперечать публічному порядку, принципам гуманності і моралі. Перевірка відповідності об'єкта, що заявляється, умовам надання правової охорони. Перевірка дотримання вимог єдності. Перевірка зображень, опису та назви промислового зразка. Підготовка висновків за результатами експертизи.

Сплата зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Тема № 10. Правосуб'єктність власника патенту

Права та обов'язки власника патенту. Сутність патентних прав. Майнові та немайнові права. Виключні та невиключні майнові права. Право авторства. Права та обов'язки, що випливають з патенту.

Обмеження правосуб'єктності патентовласника. Примусове відчуження та припинення дії прав на патент.

Підстави припинення прав на патент. Добровільна відмова від патентних прав. "Примусова ліцензія".

Правові наслідки дострокового припинення патентних прав. Охорона прав власника патенту від порушення. Обсяг охорони

Тема № 11. Припинення дії патенту та визнання його недійсним.

Підстави для припинення дії патенту: відмова від патенту; випадки, коли відмова не допускається; несплата зборів за підтримання чинності патенту.

Порядок визнання патенту недійсним. Підстави визнання патенту недійсним: невідповідність запатентованого винаходу (корисної моделі), промислового зразка умовам патентоздатності; наявність у формулі винаходу (корисної моделі), у сукупності суттєвих ознак промислового зразка ознак, яких не було у поданій заявці; порушення вимог щодо патентування винаходу (корисної моделі) за процедурою Договору про патентну кооперацію; видача патенту внаслідок подання заявки з порушенням прав інших осіб.

Правові наслідки визнання патенту недійсним.

Тема № 12. Правовий захист особливих об'єктів патентного права

Службові об'єкти, "Службовий винахід": поняття та ознаки. Службовий промисловий зразок, особливості правового захисту.

Права роботодавця при створенні службового об'єкта. Права працівника.

Порядок патентування службових об'єктів. Збереження об'єкта як комерційної таємниці.

Секретні винаходи та корисні моделі: поняття і значення. Порядок отримання патенту на секретні об'єкти. Особливості правового захисту секретних об'єктів патентного права. Особливості використання секретних патентів.

Тема № 13. Захист патентних прав та прав ноу-хау

Захист прав авторів і патентовласників: поняття, способи та форми захисту. Порядок захисту прав. Патентний тролінг.

Способи правового захисту патентних прав та ноу-хау, їх види. Цивільно-правовий захист патентних прав та прав ноу-хау. Господарсько-правовий захист патентних прав. Адміністративно-правовий захист патентних прав та прав ноу-хау. Кримінально-правовий захист патентних прав та прав ноу-хау.

Тема № 14. Договори щодо розпорядження майновими правами на об'єкти патентного права та ноу-хау

Передача прав на об'єкт патентного права при укладанні цивільно-правових договорів. Загальний порядок укладання договорів.

Ліцензія на використання об'єкта патентного права. Види ліцензій. Виключна, одинична та невиключна ліцензії. Порядок надання ліцензії.

Ліцензійний договір: поняття, сторони, умови, укладання. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності на об'єкт патентного права.

Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності.

Договір комерційної концесії: поняття, сторони, умови, укладання. Інші договори, що можуть укладатись у сфері патентного права

Тема № 15. Міжнародне співробітництво у сфері патентного права

Міжнародне співробітництво, форми його здійснення, роль та значення. Основні міжнародні правові акти у сфері патентного права.

Договір про патентне право. Договір про патентну кооперацію. Угоди ТРІПС. Паризька конвенція про охорону промислової власності: основні положення, роль у регулюванні патентного права.

Міжнародні організації у сфері інтелектуальної власності. Всесвітня організація інтелектуальної власності.

Регіональні міжнародно-правові акти у сфері патентного права. Євразійська патентна конвенція.

Право ЄС у сфері патентного права

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЛЯ ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	тижні	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1.													
Тема №1. Історія розвитку патентного права	1	9	2	2	-	-	5	10	-	-	-	-	10
Тема № 2. Джерела патентного права	2	7	2	-	-	-	5	10	-	-	-	-	10
Тема № 3. Загальні поняття патентного права	3	9	2	2	-	-	5	7	2	-	-	-	5
Тема № 4. Державна система правової охорони інтелектуальної власності в цілому, та патентних прав зокрема	4	7	2		-	-	5	10	-	-	-	-	10
Тема № 5. Об'єкти патентного права	5	9	2	2	-	-	5	6	1	-	-	-	5
Тема № 6. Суб'єкти патентного права	6	7	2		-	-	5	6	1	-	-	-	5
Тема № 7. Патент: поняття, правова природа та види	7	9	2	2	-	-	5	10	-	-	-	-	10
Тема № 8. Порядок одержання патенту.	8	7	2	-	-	-	5	7	-	2	-	-	5
Разом за змістовим модулем 1	64		16	8	-	-	40	66	4	2	-	-	60
Змістовий модуль 2.													
Тема № 9. Експертизи заявки на винахід, промисловий зразок. Реєстрація і видача патенту	9	9	2	2	-	-	5	7	-	-	-	-	5
Тема № 10. Правосуб'єктність власника патенту	10	7	2	-	-	-	5	10	-	-	-	-	10

Тема № 11. Припинення дії патенту та визнання його недійсним.	11	9	2	2	-	-	5	6	-	1	-	-	5
Тема № 12. Правовий захист особливих об'єктів патентного права	12	7	2	-	-	-	5	6	-	1	-	-	5
Тема № 13. Захист патентних прав та прав ноу-хау	13	9	2	2	-	-	5	6	1	-	-	-	5
Тема № 14. Договори щодо розпорядження майновими правами на об'єкти патентного права та ноу-хау	14	7	2	-	-	-	5	11	1	-	-	-	10
Тема № 15. Міжнародне співробітництво у сфері патентного права	15	8	2	1	-	-	5	10	-	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	56		14	7	-	-	35	56	2	2	-	-	50
Усього годин	120		30	15	-	-	75	120	6	4	-	-	110

4. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ПАТЕНТНЕ ПРАВО»

/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія розвитку патентного права	2
2	Загальні поняття патентного права	2
3	Об'єкти патентного права	2
4	Патент: поняття, правова природа та види	2
5	Експертизи заявки на винахід, промисловий зразок. Реєстрація і видача патенту	2
6	Припинення дії патенту та визнання його недійсним	2
7	Захист патентних прав та прав ноу-хау	2
8	Міжнародне співробітництво у сфері патентного права	1
Всього		15

5. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ, КОМПЛЕКТИ ТЕСТІВ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТАМИ

Контрольні питання

1. Поняття творчої та інтелектуальної діяльності. Види творчої діяльності.
2. Сутність патентного права та його місце в системі права інтелектуальної власності.
3. Співвідношення авторського та патентного права.
4. Поняття та предмет патентного права.
5. Система принципів патентного права.
6. Поняття та значення джерела патентного права.
7. Поняття джерела права. Основні національні джерела патентного права: Конституція України, закони, підзаконні нормативно-правові акти.
8. Роль узагальненої судової практики в ефективнішому врегулюванні патентних правовідносин.
Міжнародні угоди та їх значення як джерел патентного права.
10. Основні міжнародно-правові акти у сфері патентного права та їх сутність.
11. Додаткові джерела патентного права.
12. Поняття об'єкта патентного права.
13. Винахід: поняття, ознаки, види.
14. Умови патентоздатності винаходу.
15. Корисна модель: поняття, ознаки, умови патентоздатності.
16. Значення, особливості та необхідність правового захисту корисної моделі.
17. Промисловий зразок: поняття, об'єкти, умови патентоздатності.
18. Суб'єкт патентного права: поняття, сутність та види.
19. Правовий статус автора.
20. Патентовласник та його права.
21. правонаступники в патентному праві.
22. Інститут патентного повіреного.
23. Роль держави в патентному праві.
24. Заявка на винахід, корисну модель: порядок подання, необхідні документи.
25. Експертиза заявки.
26. Патентування винаходу, корисної моделі в іноземних державах.
27. Заявка на промисловий зразок: порядок подання та розгляду.
28. Патент на винахід: поняття, строк дії, особливості.
29. Патент на корисну модель: поняття, строк дії, особливості.
30. Патент на промисловий зразок: поняття, строк дії, особливості.
31. Деклараційний патент, його заміна на патент на винахід, корисну модель.

32. Недійсність патенту.
33. Міжнародна заявка.
34. Пріоритет.
35. Конвенційний пріоритет відповідно до Паризької конвенції 1883 р.
36. Патентні права: сутність та природа.
37. Права та обов'язки, що впливають з патенту.
38. Обмеження прав власника патенту.
39. Обсяг охорони прав патентовласника від порушення.
40. Службовий винахід та порядок отримання патенту на нього.
41. Повноваження роботодавця при створенні "службового об'єкта".
42. Особливості секретних об'єктів патентного права та порядку їх патентування.
43. Особливості правового захисту секретних об'єктів патентного права.
44. Загальні положення про договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.
45. Ліцензія на використання об'єкта інтелектуальної власності.
46. Ліцензійний договір: поняття, особливості, строк дії.
47. Договір про створення на замовлення і використання об'єкта патентного права.
48. Договір про передання виключних майнових прав на об'єкт патентного права.
49. Договір комерційної концесії щодо об'єкта патентного права.
50. Поняття, способи та форми захисту прав авторів та патентовласників.
51. Відповідальність за порушення прав авторів та патентовласників, її види.
52. Адміністративний порядок захисту прав авторів та патентовласників.
53. Судовий порядок захисту прав авторів та патентовласників.
54. Міжнародне співробітництво у сфері патентного права та роль України в такому співробітництві.
55. Універсальні міжнародно-правові договори у сфері патентного права.
56. Регіональні міжнародно-правові договори у сфері патентного права.
57. Паризька конвенція 1883 р.: основні положення, роль у регулюванні патентних правовідносин.
58. Всесвітня організація інтелектуальної власності: цілі, завдання, функції, структура, значення.
59. Договір про патентну кооперацію: основні положення, роль у регулюванні патентних правовідносин.
60. Угода ТРІПС: основні положення, її значення то роль.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ

1. Класифікуйте наступні об'єкти інтелектуальної власності:

1. Засоби індивідуалізації учасників торгового обороту	А. Винаходи
	Б. Географічні зазначення
	В. Промислові зразки
2. Об'єкти патентного права	Г. Фірмові найменування
	Д. Корисні моделі
	Ж. Торговельні марки

2. Розмежуйте інформацію:

1. Винаходи	А. строк дії охоронного документу становить 10 років;
	Б. строк дії охоронного документу становить 20 років;
	В. умови патентоздатності: новизна, промислова придатність, винахідницький рівень;
	Г. умови патентоздатності: новизна, промислова придатність;
2. Корисні моделі	Д. можна захистити групу об'єктів пов'язаних єдиним винахідницьким задумом;
	Е. можна захистити лише один об'єкт;
	Є. проходять попередню та формальну експертизи;
	Ж. проходять попередню, формальну та кваліфікаційну експертизи.

3. Строк дії патенту на промисловий зразок:

- А. може бути продовжено за клопотанням заявника не більше як на 5 років;
 Б. може бути продовжено за клопотанням заявника у разі сплати відповідного збору;
 В. може бути продовжено за клопотанням заявника у разі сплати відповідного збору щоразу на 5 років;
 Г. не може бути продовжено.

4. «Пільга по новизні» для винаходів складає _____ місяців.

5. Розмежуйте інформацію:

1. Формальна експертиза заявки на знак для товарів і послуг	А. проводиться пошук тотожних або схожих позначень;
---	---

	Б. встановлюється дата подання заявки;
2. Кваліфікаційна експертиза заявки на знак для товарів і послуг	В. документ про сплату збору за подання заявки перевіряється на відповідність встановленим вимогам;
	Г. позначення перевіряється щодо наявності абсолютних підстав для відмови у наданні правової охорони;
	Д. визначається однорідність товарів і/або послуг, для яких заявлено знак, в порівнянні з товарами і/або послугами, для яких зареєстровані або заявлені тотожні або схожі знаки, виявлені під час пошуку.

6. До об'єктів винаходів відносяться:

- А. трансгенна рослина;
- Б. сорт рослин;
- В. порода тварин;
- Г. культура клітини тварини;
- Д. штам мікроорганізму;
- Е. біологічні у своїй основі процеси відтворення рослин та тварин, що не належать до небіологічних та мікробіологічних процесів;
- Є. нове застосування відомого продукту чи процесу.

7. Об'єктом промислового зразка може бути:

- А. пристрій;
- Б. зовнішній вигляд пристрою;
- В. мала архітектурна форма;
- Г. об'єкт архітектури;
- Д. друкована продукція як така.

8. Патентом на винахід засвідчується:

- А. пріоритет;
- Б. пріоритет і право власності на винахід;
- В. авторство і право власності на винахід;
- Г. право власності на винахід;
- Д. пріоритет і авторство на винахід;
- Е. пріоритет, авторство і право власності на винахід.

9. Об'єм правової охорони промислового зразка визначається:

- А. його зображенням;

- Б. його описом;
- В. сукупністю його суттєвих ознак;
- Г. загальним виглядом промислового зразка.

10. Обсяг правової охорони винаходу (корисної моделі) визначається _____.

11. До об'єктів права промислової власності відносяться

1.	Винаходи
2.	Промислові зразки
3.	Корисні моделі
4.	Знаки для товарів і послуг
5.	Об'єкти комерційної таємниці

12. Як називається конвенція, що захищає права інтелектуальної власності на об'єкти промислової власності

1.	Мадридська
2.	Римська
3.	Паризька
4.	Бернська

13. Назвіть умови правового захисту, що надаються кожному з зазначених об'єктів права промислової власності

1. Винахід	1. Новизна
2. Промисловий зразок	2. Новизна, винахідницький рівень, промислова придатність
3. Корисна модель	3. Вирізняювальність
4. Знак для товарів і послуг	4. Новизна, промислова придатність

14. Назвіть об'єкти права інтелектуальної власності, що підпадають під охорону згідно Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі»

1.	Сорти рослин і породи тварин
2.	Результати художнього конструювання
3.	Продукт
4.	Процес (спосіб)
5.	Нове застосування відомого продукту чи процесу

6.	Культура клітин рослини і тварини
----	-----------------------------------

15. Який строк чинності пріоритету попередньої заявки на винахід (корисну модель)

1.	5 місяців
2.	6 місяців
3.	9 місяців
4.	12 ісяців

16. Які складові елементи заявки на видачу патенту на винахід (корисну модель)

1.	Заява
2.	Опис винаходу
3.	Формула винаходу
4.	Зображення винаходу
5.	Реферат
6.	Композиційне відтворення
7.	Макет винаходу

17. Який вид експертизи проводиться при розгляді заявки на отримання патенту на промисловий зразок

1.	Попередня
2.	Формальна
3.	Кваліфікаційна
4.	Спеціальна

18. Про яку ознаку промислового зразка йдеться, що повинна бути задоволена при поданні заявки на одержання патенту: зазначте пропущений термін

Набір (комплект), що подається як промисловий зразок для реєстрації, повинен відповідати вимозі..... та мати загальне призначення, незалежно від того, що предмети набору (комплекту) виконують різні функції

19. Які види експертизи проводяться при розгляді заявки на отримання патенту на винахід (корисну модель)

1.	Науково-дослідна
2.	Попередня
3.	Формальна
4.	Кваліфікаційна
5.	Правовстановлююча

20. Умовами патентоздатності корисної моделі є:

- А. новизна;
- Б. відмінність, винахідницький рівень;
- В. винахідницький рівень;
- Г. новизна, винахідницький рівень;
- Д. промислова придатність

21. Умовами патентоздатності винаходу є:

- А. новизна;
- Б. відмінність, винахідницький рівень;
- В. винахідницький рівень;
- Г. новизна, винахідницький рівень;
- Д. промислова придатність.

22. Заявкою на винахід (корисну модель) визнається:

- А. документ, що посвідчує право власності на винахід (корисну модель);
- Б. висновок формальної експертизи;
- В. документ про проведений патентний пошук;
- Г. сукупність документів, необхідних для видачі патенту.

23. До об'єктів винаходів відносяться:

- А. трансгенна рослина;
- Б. сорт рослин;
- В. порода тварин;
- Г. культура клітини тварини;
- Д. штам мікроорганізму;
- Е. біологічні у своїй основі процеси відтворення рослин та тварин, що не належать до небіологічних та мікробіологічних процесів;
- Є. нове застосування відомого продукту чи процесу.

24. Обсяг правової охорони винаходу (корисної моделі) визначається

_____.

**25. «Пільга по новизні» для винаходів складає _____ місяців.
(вказати цифрами)**

26. Пріоритет заявки щодо винаходів становить:

- А. 2 місяці;
- Б. 4 місяці;
- В. 6 місяців;
- Г. 12 місяців;
- Д. 18 місяців.

27. Розмежуйте інформацію:

1. При встановленні винахідницького рівня:	А. визначається чи є винахід частиною рівня техніки;
2. При встановленні промислової придатності:	Б. визначається відомість з рівня техніки впливу сукупності ознак заявленого винаходу на досягнення зазначеного заявником технічного результату;
3. При встановленні новизни:	В. перевіряють наявність у матеріалах заявки посилання на призначення заявленого об'єкта винаходу.

28. Патентом на винахід засвідчується:

- А. пріоритет;
- Б. пріоритет і право власності на винахід;
- В. авторство і право власності на винахід;
- Г. право власності на винахід;
- Д. пріоритет і авторство на винахід;
- Е. пріоритет, авторство і право власності на винахід.

29. Строк дії патенту на винахід становить _____ років від дати подання заявки (вказати цифрами)

30. Строк дії деклараційного патенту на корисну модель становить _____ років від дати подання заявки. (вказати цифрами)

ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОКР <u>Магістр</u> спеціальність <u>081 Право</u>	Кафедра Цивільного та господарського права	<u>ЕКЗАМЕНАЦІЙ</u> <u>НИЙ БІЛЕТ № 1</u> з дисципліни Патентне право	Затверджую Завідувач кафедри _____ (підпис)
Екзаменаційні питання (максимальна оцінка 10 балів за відповідь на кожне запитання)			
1. Принципи патентного права			
2. Майнові права власника патенту на об'єкти патентного права			
Тестові завдання різних типів (максимальна оцінка 10 балів за відповіді на тестові завдання)			
1	Які форми охорони промислових зразків передбачало Положення про патентні зразки 1965 р.:		
1	патент і винахідницький лист		
2	свідоцтво і винахідницький лист		
3	свідоцтво і патент		
2	Забезпечення правової охорони об'єктів промислової власності на належному рівні не дає можливість:		
1.	забезпечити належне вивчення системи патентного права;		
2.	позитивно впливати на національну економіку та прискорення науково-технічного прогресу;		
3.	створювати умови для торгово-економічного та інформаційно-технічного співробітництва зі світовим співтовариством;		
4.	виходити на світовий ринок інтелектуальної власності;		
3	До вторинних суб'єктів патентного права не належать:		
1	фізичні особи, що набувають права інтелектуальної власності за заповітом чи законом		
2	юридичні особи, які набувають такі права за договором чи на підставі державної реєстрації		
3	особи, творчою працею яких створено винахід		
4	інші особи (фізичні або юридичні), до яких право винахідників та авторів об'єктів патентного права перейшло за договором чи законом		

4	На міжнародному рівні виокремлюють такий принцип патентного права:
1	принцип незалежності патентів
2	визнання за патентоволодільцем виключного права на використання запатентованого об'єкта;
3	надання правової охорони лише тим об'єктам, які у встановленому законом порядку визнанні патентоздатними;
4	територіальна і строкова дія патенту;
5	Український центр інноватики та патентно-інформаційних послуг за певну плату виконує на замовлення таку послугу:
1	складає комплект документів для подання заявки на одержання правової охорони об'єкта промислової власності в Україні та за її межами;
2	приймання заявок на видачу охоронних документів на об'єкти промислової власності;
3	забезпечення державної реєстрації об'єктів промислової власності, змін їх правового статусу та здійснення офіційних публікацій відповідних відомостей;
4	інформаційне забезпечення функціонування державної системи охорони промислової власності;
6	Конфіденційні знання, що містять відомості технічного, економічного, адміністративного, фінансового характеру, використання яких забезпечує певні переваги особі, що їх одержала:
1.	Зміст патенту
2.	Комерційна таємниця
3.	Ноу-хау
4.	Винахід
7	Яким етапом є попередня експертиза заявки на винахід поданих національними заявниками:
1.	Четвертим;
2.	Другим;
3.	Третім;
4.	Першим.
8	Якщо Державний експерт прийняв рішення про те, що інформація про винахід (корисну модель), що міститься в заявці, становить державну таємницю, то у вказаному рішенні він не визначає:

1	Право приймати рішення щодо кола осіб, які можуть мати доступ до цієї інформації;
2	Встановлює строк дії рішення про віднесення інформації до державної таємниці;
3	Ступінь відкритості;
4	Ступінь її секретності.

9	Які є підходи для тлумачення формули винаходу:
1	Центральний;
2	Змішаний;
3	Центрально - периферійний;
4	Периферійний.

Питання 10. Встановіть відповідність

	патентовласники		врегульована ним сукупність майнових та особистих немайнових відносин, пов'язаних зі створенням та використанням винаходів, корисних моделей та промислових зразків;
	Патент		майнові та особисті немайнові патентні права конкретного суб'єкта, що пов'язані з певним винаходом, корисною моделлю або промисловим зразком;
	Патентне право в суб'єктивному значенні		фізичні та юридичні особи, які не є авторами, однак одержали окремі патентні права за законом або договором (ст. 463 ЦК України);
	Патентне право в об'єктивному значенні		система (сукупність) правових норм, що регулюють майнові та особисті немайнові відносини, які виникають у зв'язку з визнанням авторства та охороною винаходів, корисних моделей і промислових зразків, шляхом встановлення правового режиму їх використання, матеріального та морального стимулювання, а також захисту прав їх творців (винахідників) і патентоволодільців

	Предмет патентного права		охоронний документ, що засвідчує пріоритет, авторство та права на винахід, корисну модель, промисловий зразок.
	_____ / _____ (підпис)		(ПІБ НПП)

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

З метою забезпечення кращого засвоєння студентами поточного матеріалу передбачається під час проведення лекції максимально тісно пов'язувати матеріал з реальним життям, наповнювати його конкретним змістом, відображати в ньому всі активні зміни, які відбуваються.

При проведенні семінарських занять за всіма темами передбачено організовувати бесіди по окремих питаннях теми, що розглядається на занятті, порівнювати теоретичний матеріал з реальними подіями, що відбуваються в Україні. Для забезпечення більш глибокого вивчення дисципліни «Цивільно-процесуальні документи» і сформування навичок у студентів щодо самостійного застосування набутих теоретичних знань та з метою активізації учбового процесу передбачається застосування методу активізації **«робота в малих групах»**. В роботі використовуються «Статистичний щорічник України» і студенти особисто в міні – групах опрацьовують статистичні дані.

Під час викладення навчальної дисципліни «Патентне право» застосовуються такі методи навчання як:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- **словесні методи**, що застосовується для ознайомлення студентів з матеріалами навчальної дисципліни у вигляді лекцій, розповідей-пояснень та бесід;
- **практичні методи**, що застосовуються для закріплення знань студентів з навчальної дисципліни у вигляді написання рефератів;

2. Методи стимулювання, що застосовуються для зацікавленості студентів навчальною дисципліною у вигляді висвітлення практики застосування цивільно-процесуального законодавства, а також дискусій, які виникають з цього приводу.

3. Методи контролю, що застосовуються для визначення рівня знань студентів з навчальної дисципліни у вигляді проведення усних та письмових опитувань.

7. ФОРМИ КОНТРОЛЮ

За кредитно-модульною системою викладення навчальної дисципліни «Патентне право» застосовуються такі основні види контролю знань:

- **поточний контроль** – систематично на різних навчальних заняттях впродовж семестру у формах:

- усне опитування;
- письмові контрольні експрес-роботи;
- тестовий контроль;
- **модульний контроль** – двічі на семестр;

- **підсумковий контроль** – у кінці семестру після вивчення навчальної дисципліни у формі іспиту.

У рейтинговому показнику враховуватиметься будь-яка форма діяльності студента, якість аудиторної та самостійної роботи, здатність творчо реалізовувати свій інтелектуальний потенціал на практиці.

Семестровий розрахунковий рейтинг студента з дисципліни складає 100 балів. Відтак рейтингові оцінки із змістових модулів, так само як і рейтинг з атестації обчислюються за 100-бальною шкалою.

Велике значення має облік поточної успішності студентів, який викладач здійснює згідно графіку організації навчальної роботи.

Поточний контроль – це оцінювання знань студентів під час практичних занять, якості виконання домашніх завдань, самостійної роботи та активності на лекційних та практичних заняттях.

На практичному занятті студент може заробити максимум 10 балів, з яких: 5-6 балів – „відмінно” (за вичерпну, бездоганну відповідь), 3-4 бали – „добре” (за окремі неточності), 1-2 бали – „задовільно” (за слабку відповідь), до 4 балів – доповнення. Якщо відповіді як такої немає або вона неадекватна поставленому завданню, містить грубі помилки, то у журналі обліку успішності ставиться „-1” бал. За пропущені практичні заняття застосовуються штрафні санкції. Відпрацювання заборгованостей проводиться лише в усній формі згідно графіку.

Студент має право на повторну і додаткову перевірку його знань (згідно графіку); на отримання додаткових завдань для підвищення свого рейтингу; на отримання „автоматично” з заліку.

Під час поточного контролю студент по кожному змістовому модулю може набрати максимум 70 балів, які включають відповіді на практичних заняттях і виконання самостійних завдань.

Номер змістового модуля	Рейтингова оцінка змістового модуля, бали		
	практ.	самост. робота	розрах.
1	35	35	70
2	40	30	70

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи науково-педагогічного працівника (форма Н – 4.07).

Проміжний (модульний) контроль по закінченню кожного змістового модуля відповідно до графіка у вигляді тестування, письмових контрольних робіт, усних колоквиумів тощо. Вид контрольного заходу та методика

врахування складових модульного контролю при визначенні оцінки розробляється викладачем і затверджується на кафедрі. Максимальна кількість балів, які може отримати студент під час виконання модульного контролю становить 30 балів.

Номер змістового модуля	Рейтинова оцінка змістового модуля, бали			
	роз рах.	пра кт.	мод уль-ний контр.	само ст. робота
1	100	35	30	35
2	100	40	30	30

До контрольного заходу відповідного модульного контролю студент допускається незалежно від результатів поточного контролю. У разі відсутності студента на контрольному модульному заході його надається право на повторне складання згідно графіка.

Підсумковий (семестровий) контроль – проводиться в кінці семестру у формі іспиту виключно за допомогою тестових технологій і дозволяє оцінити системне, а не фрагментарне засвоєння навчального матеріалу і не може бути зведений до рівня поточних фрагментарних форм контролю.

До підсумкового контролю студент допускається за умови, якщо позитивна оцінка поточної успішності, що включає результати проміжного і модульного контролю, становить не менше, ніж **42** бали з **Р_н**. Якщо рейтинг студента з навчання нижчий мінімальної кількості балів, необхідних для його засвоєння, то він до атестації не допускається і зобов'язаний до початку іспитово-залікової сесії підвищити свій рейтинг. Інакше такі студенти до іспиту (заліку) не допускаються і мають академічну заборгованість

8. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Оцінювання студентів відбувається згідно з положенням «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 27.12.2019 р. протокол № 5.

<u>Вид діяльності</u>	<u>Максимальна кількість балів</u>
<u>МОДУЛЬ 1 (Вага модуля 35)</u>	
Семінарське заняття 1	<u>10</u>
Семінарське заняття 2	<u>10</u>
Семінарське заняття 3	<u>10</u>
Семінарське заняття 4	<u>5</u>
<u>Самостійна робота 1 і 2 до модуля 1</u>	<u>35</u>

<u>Модульний контрольний тест</u>	<u>30</u>
МОДУЛЬ 2 (Вага модуля 35)	
Семінарське заняття 5	<u>10</u>
Семінарське заняття 6	<u>10</u>
Семінарське заняття 7	<u>10</u>
Семінарське заняття 8	<u>10</u>
<u>Самостійна робота до модуля</u>	<u>30</u>
<u>Модульний контрольний тест</u>	<u>30</u>
ПІДСУМКОВА АТЕСТАЦІЯ (Вага атестації 30)	
<u>Підсумковий контрольний тест</u>	<u>30</u>

Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни у балах переводиться у національні оцінки згідно з табл. 1

Таблиця 1. Співвідношення між національними оцінками і рейтингом здобувача вищої освіти

Оцінка національна	Рейтинг здобувача вищої освіти, бали
<i>Відмінно</i>	<i>90-100</i>
<i>Добре</i>	<i>74-89</i>
<i>Задовільно</i>	<i>60-73</i>
<i>Незадовільно</i>	<i>0-59</i>

Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни у балах (так же й рейтинги з виконання інших видів навчальної роботи) переводиться у національні оцінки “Відмінно”, “Добре”, “Задовільно”, “Незадовільно” згідно з табл. 1.

Оцінка “Відмінно” виставляється здобувачу вищої освіти, який систематично працював протягом семестру, показав під час екзамену різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вмів успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв’язок окремих розділів дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань.

Оцінка “Добре” виставляється здобувачу вищої освіти, який виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені

програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав достатній рівень знань з дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення та поповнення у ході подальшого навчання та професійної діяльності.

Оцінка “Задовільно” виставляється здобувачу вищої освіти, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допустив окремі похибки у відповідях на іспиті і при виконанні іспитових завдань, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених похибок під керівництвом науково-педагогічного працівника.

Оцінка “Незадовільно” виставляється здобувачу вищої освіти, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи.

Складання диференційованих заліків оцінюється так само, як і складання екзаменів.

Результати складання заліків оцінюються за національною двобальною шкалою: “Зараховано” чи “Не зараховано”. Щоб одержати оцінку “Зараховано”, рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни (чи виконання іншого виду навчальної роботи) має становити не менше, ніж 60 балів за 100-бальною шкалою).

9. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Всі види занять навчальної дисципліни «Патентне право» повинні проводитися в навчальних аудиторіях з використанням відповідних дидактичних і технічних засобів навчання.

Навчально-методичні матеріали та тестові завдання в електронному форматі наявні на кафедрі цивільного та господарського права.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

І. ПІДРУЧНИКИ, НАВЧАЛЬНІ ПОСІБНИКИ, МЕТОДИЧНІ РОЗРОБКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Абдуліна І. Прецедентне рішення Верховного Суду США щодо захисту прав інтелектуальної власності // Інтелектуальна власність. – 2013. - № 3.
2. Бачун О. Досудова підготовка справ щодо захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності // Юридичний журнал. – 2002. - № 1. – режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=380>

3. Бондаренко О.О. Щодо проблем правової охорони промислових зразків в Україні // Часопис Київського університету права. – 2013. - № 2. – С.241-244. Режим доступу: http://kul.kiev.ua/images/chasop/2013_2/241.pdf
4. Бочарова Н. Права інтелектуальної власності ЄС. Гармонізація з національним законодавством // Віче. – 2006. – липень. - № 13. - . режим доступу: <http://www.viche.info/journal/278/>
5. Бєліков О. Забезпечення позову в цивільному судочинстві // Юридичний журнал. – 2007. - № 3. – режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2610>
6. Буга Г. Забезпечення позову в цивільному процесуальному праві України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юридичних наук : спец. 12.00.03 «цивільне право, цивільний процес, сімейне право, міжнародне приватне право» / Г.Буга. – Харків. – 2012. – 20с.
7. Васьковська Т. Актуальні проблеми судової експертизи промислових зразків // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2008. - № 2. – С.15-20.
8. Висоцька Л. Про підсумки роботи Апеляційної палати ДСІВУ та перспективи її подальшої діяльності // Інтелектуальна власність. – 2014. - № 4.
9. Висоцька Л. Про підсумки роботи Апеляційної палати ДСІВУ та перспективи її подальшої діяльності // Інтелектуальна власність. - 2014. - № 2.
10. Гарєєв Є.Ш. Правова охорона винаходів: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Є.Ш. Гарєєв ; Одес. нац. юрид. акад. — О., 2007. — 20 с.
11. Горнісевич А. Щодо повноважень Апеляційної палати Державної служби інтелектуальної власності Україні // Інтелектуальна власність. – 2014. - № 5.
12. Грек Б. Застосування у господарському процесі запобіжних заходів // Юридичний журнал. – 2003. - № 9. – режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=809>
13. Гуля С.Л., Охромєєв Ю.Г. Проблемні питання під час проведення судової експертизи зі встановлення новизни корисної моделі // режим доступу: http://intellect.org.ua/sites/default/files/ohromeev_gulya-stattya_se_pri_vstanovlenni_novizni_korisnoyi_modeli.pdf
14. Давид Л.Л. Проблеми вдосконалення судового захисту суб'єктивних цивільних прав на промисловий зразок // Порівняльно-аналітичне право. – 2013. - № 3-1. – С.120-122. Режим доступу: http://www.pap.in.ua/3-1_2013/3/Davyd%20L.L..pdf
15. Дроб'язко В. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу / В. Дроб'язко // Питання інтелектуальної власності: Збірник наукових праць. – Вип. 4. – К., 2006. – С. 66-113.
16. Еннан Р.Є. Правова охорона інтелектуальної власності в ЄС: передумови формування, сучасний стан, тенденції розвитку // Часопис цивілістики. – Одеса. – 2012. - Випуск 13. – С. 113-119.
17. Захист прав інтелектуальної власності в судовому порядку: аналітичний звіт, підготовлений Комітетом з інтелектуальної власності

Європейської Бізнес Асоціації. – 2008. – режим доступу: http://www.eba.com.ua/files/Lobbying/Judicial_Protection_IPR_Ukr_04_2008.pdf

18. Іванюта Н.В. Захист та гарантії прав відповідача в процесі реалізації забезпечення позову в господарському судочинстві // Часопис Київського університету права. – 2010. - № 3. – С.188-191. Режим доступу: http://kul.kiev.ua/images/chasop/2010_3/188.pdf

19. Інтелектуальне право України / за заг. ред. проф. О.С.Яворської. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2016 р. – 608 с.

20. Канарик Ю.С. Гринь С.О. Судова експертиза у сфері інтелектуальної власності: сучасний стан // Ю.С. Канарик, С.О. Гринь / Порівняльно-аналітичне право. – 2018. – № 2. – С. 83-85. Режим доступу: http://pap.in.ua/2_2018/22.pdf

21. Канарик Ю.С. Банк М. Ю. Юрисдикція суду з питань інтелектуальної власності // Ю.С. Канарик, М.Ю. Банк // Молодий вчений. – № 6 (58). – 2018. – С.185-187 Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/6/42.pdf>

22. Канарик Ю.С. Мазій В.С. Правовий статус патентних повірених за законодавством України // Ю.С. Канарик, В.С. Мазій / Молодий вчений. – № №11 (63) листопад 2018.

23. Канарик Ю.С. Синюк Н.В. Патентування об'єктів промислової власності за міжнародними договорами // Ю.С. Канарик, Н.В. Синюк / Науковий журнал «АГОС. Мистецтво наукової думки. Випуск № 1 (грудень 2018).

24. Капіца Ю. Напрямки адаптації законодавства України у сфері охорони інтелектуальної власності до законодавства Європейського Союзу // Право України. – 2005. – №1. – С. 66–70

25. Капіца Ю. Гармонизация прав интеллектуальной собственности в Европейском Союзе и вопросы адаптации законодательства Украины к стандартам ЕС // Проблемы гармонизации законодательства Украины и стран Европы/ Под ред. Е.Б. Кубко, В.В. Цветкова. – К.: Юринком Інтер, 2003. – С. 513–536.

26. Капіца Ю.М. Забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності в Європейському Союзі / Ю.М. Капіца // Інтелектуальний капітал. – 2005. – № 4. – С. 3-11.

27. Картузов М. Ю. Запобіжні заходи в господарському процесі: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юридичних наук : спец. 12.00.04 «господарське право, господарсько-процесуальне право» / М.Ю.Картузов. – Одеса. – 2010. – 20с.

28. Кириченко І. Вирішення судових спорів з питань інтелектуальної власності. Експертне дослідження // Юридичний журнал. – 2003. - № 3. – режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=116>

29. Кириченко І.А. Судова експертиза об'єктів права інтелектуальної власності. – Навчальний посібник. – К.: Інститут інтелектуальної власності і права. – 2005. – 172с.

30. Кириченко Т.С. Захист патентного права на основі формули винаходу: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Т.С. Кириченко ; Нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2005. — 17 с.
31. Коваль А. Деякі особливості судових справ про визнання недійними патентів на промислові зразки // Юридичний журнал. — 2006. - № 9. — режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2402>
32. Косенко С. Судовий порядок захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності // Юридичний журнал. — 2006. - № 4. — режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2220>
33. Коссак В.М., Якубівський І.Є. Право інтелектуальної власності. Підручник. — К.: Істина, 2007. — С.208.
34. Овчаренко А. Система міжнародних договорів у сфері інтелектуальної власності Юридичний журнал. — 2010. - № 6. — режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3534>
35. Остапчук В. Останні зміни в режимі захисту прав інтелектуальної власності // Юридичний журнал. — 2004. - № 10. — режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=1412>
36. Правове забезпечення сфери інтелектуальної власності в Україні в контексті європейської інтеграції: концептуальні засади: монографія / За ред. О.П. Орлюк. — К.: Лазурит-Поліграф, 2010. — 464с.
37. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За ред. Ю.М. Капіци. — К.: Слово, 2006. — 1104с.
38. Правове забезпечення сфери інтелектуальної власності в Україні в контексті Європейської інтеграції: Прохоров-Лукін Г., Кириченко І. Судова експертиза як невід'ємна складова ефективного захисту прав інтелектуальної власності // Юридичний журнал. — 2005. - № 2. — режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=1585>
39. Стефанчук М., Давид Л. Цивільно-правова охорона та захист прав на комерційне (фірмове) найменування // Право і суспільство. — 2014. - № 1-2. — С.51-54.
40. Таликін Є.А. Запобіжні заходи в господарському судочинстві: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юридичних наук : спец. 12.00.04 «господарське право, господарсько-процесуальне право» / Є. А. Таликін. — Київ, 2010. — 20 с.
41. Тарасенко Л.Л. Вирішення спорів щодо порушення патентних прав // Л.Л.Тарасенко. / Часопис Київського університету права. — 2016. - № 2. — режим доступу: <http://kul.kiev.ua/gurnal-chasopis-kup-/chasopis-kijivskogo-universitetu-prava.html>
42. Тарасенко Л.Л. Раціоналізаторська пропозиція як об'єкт права інтелектуальної власності з локальною новизною / Л.Л. Тарасенко. // Матеріали Міжнародного семінару «ПОЛІТИКА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УНІВЕРСИТЕТАХ ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ УСТАНОВАХ» 29 лютого — 01 березня 2016 року. — Львів. Режим доступу: <http://yurholding.com/news/96->

problemi-vikoristannya-raconalizerskih-propozicy-de-fakto-ye-de-yure-
nepotrnbna.html

43. Тарасенко Л.Л. Майнові права інтелектуальної власності як внесок у статутний капітал ТзОВ / Л.Л.Тарасенко // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. Матеріали XXI звітн. наук.-практ. конф. (Львів, 4-5 лют. 2016 р.): у 2 ч. Ч. 1. – Львів : Юрид. ф-т Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка, 2016. – С.200-202. Режим доступу: <http://law.lnu.edu.ua/research/conferences/konferentsiya-problemy-derzhavotvorenniya-i-zahystu-prav-lyudyny-v-ukrajini>

44. Тарасенко Л.Л. Захист патентних прав в умовах ринкової економіки / Л.Л.Тарасенко // Матеріали Третьої міжнародної науково-теоретичної конференції «Методологія приватного права», що присвячена 20-річчю НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України. – Київ. - 2 червня 2016 р.

45. Тарасенко Л.Л. Права інтелектуальної власності на винахід (корисну модель) / Л.Л. Тарасенко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». – 2016. - № 39. Режим доступу: <http://www.visnyk-juris.uzhnu.uz.ua/index.php/archiv?id=113>

46. Тарасенко Л.Л. Винахід (корисна модель) як об'єкт права інтелектуальної власності / Л.Л.Тарасенко // Актуальні проблеми приватного права : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 94-річчю з дня народж. проф. В. П. Маслова (Харків, 19 лют. 2016 р.). – Х. : Право, 2016. – С. 168-171.

47. Тарасов Д. Про реформу права інтелектуальної власності в Євросоюзі // Інтелектуальна власність. – 2013. - № 3.

48. Штефан О. Дещо до питання про заходи збереження доказів по справах, що виникають із спірних правовідносин у сфері інтелектуальної власності // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2009. - № 4. – С.3-10. Режим доступу: ftp://ftp.s12.freehost.com.ua/2009_4/1.pdf

49. Шуляк Н. Окремі питання розвитку інституту захисту прав інтелектуальної власності // Юридичний журнал. – 2009. - № 7. – режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3249>

50. Якубівський І. Проблеми набуття майнових авторських прав. // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. Матеріали XXI звітної науково-практичної конференції. Частина 1. – Львів. - 2015 р. - С.235-237. Режим доступу: http://law.lnu.edu.ua/uploads/media/konferencija_2015_chastina_1_01.pdf

51. Якубівський І. Зміст майнових прав інтелектуальної власності // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. Матеріали XX звітної науково-практичної конференції. – Львів. - 2014 р. - С. 238-240. Режим доступу: <http://law.lnu.edu.ua/uploads/media/Conference-2014.pdf>

52. Якубівський І. Проблеми захисту майнових прав інтелектуальної власності // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. Матеріали XIX звітної науково-практичної конференції. – Львів. – 2013 р. –

С.188-191. Режим доступу: <http://law.lnu.edu.ua/uploads/media/Conference-2013.pdf>

53. Ярошевська Т.В. Право на службовий винахід: автореф. дис... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Т.В. Ярошевська ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. — К., 2009. — 19 с.

II. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Цивільний кодекс України.
3. Господарський кодекс України.
4. Цивільний процесуальний кодекс України.
5. Господарський процесуальний кодекс України.
6. Кодекс адміністративного судочинства України.
7. Кодекс адміністративного судочинства України.
8. Закон України «Про авторське право і суміжні права».
9. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг».
10. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі».
11. Закон України «Про охорону прав на промислові зразки».
12. Закон України «Про охорону прав на зазначення походження товарів».
13. Закон України "Про охорону прав на сорти рослин",
14. Закон України "Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем".
15. Закон України «Про міжнародне приватне право».
16. Закон України “Про кінематографію”.
17. Закон України “Про архітектурну діяльність”.
18. Закон України “Про видавничу справу”.
19. Закон України “Про основи державної політики у сфері науки і науково-технічної діяльності”.
20. Всесвітня конвенція про авторське право 1952 р.

21. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (Паризький акт від 24 липня 1971 р., змінений 2 жовтня 1979 р.)

22. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року (переглянута у Брюсселі 14 грудня 1900 р., у Вашингтоні 2 червня 1911 р., у Гаазі 6 листопада 1925 р., у Лондоні 2 червня 1934 р., у Лісабоні 31 жовтня 1958 р., у Стокгольмі 14 липня 1967 р., змінена 2 жовтня 1979 р.)

23. Правила складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 22 січня 2001 р. №22.

24. Правила складання і подання заявки на промисловий зразок, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 18 лютого 2002 р. №110.

25. Правила розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 15 березня 2002 р. №197.

26. Правила розгляду заявки на промисловий зразок, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 18 березня 2002 р. №198.

27. Правила складання, подання та розгляду заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг, затверджені наказом Державного патентного відомства України від 28 липня 1995 р. № 116 в редакції наказу від 20 серпня 1997 р. № 72.

28. Порядок державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 р. № 1756.

29. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Регламенту Апеляційної палати Державного департаменту інтелектуальної власності» від 15.09.2003 N 622 – режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0877-03>

30. Рекомендації парламентських слухань «Захист прав інтелектуальної власності в Україні: проблеми законодавчого забезпечення та правозастосування», затверджені Постановою Верховної Ради України від 27 червня 2007 року N 1243-V. – режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1243-v>

III. ЗАКОНОДАВСТВО ЄС

1. Директива ЄС 89/552/ЄЕС від 3 жовтня 1989 р. про координацію певних положень, визнаних законами, правилами, та адміністративних заходів

у державах-членах, що стосуються телевізійного мовлення // режим доступу: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20

2. Директива ЄС 91/250/ЄЕС від 14 травня 1991 р. про правову охорону комп'ютерних програм // режим доступу: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20

3. Директива ЄС 92/100/ЄЕС від 19 листопада 1992 р. про право на прокат, право на позиčku і деякі суміжні права у сфері інтелектуальної власності // режим доступу: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20

4. Директива ЄС 93/83/ЄЕС від 27 вересня 1993 р. про координацію деяких положень авторського права і суміжних прав за застосування їх до супутникового мовлення та кабельної ретрансляції // режим доступу: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20

5. Директива ЄС 93/98/ЄЕС від 29 жовтня 1993 р. про гармонізацію терміну охорони авторського права і деяких суміжних прав // режим доступу: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20

6. Директива ЄС 96/9/ЄС від 11 березня 1996 р. про правову охорону баз даних // режим доступу: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20

7. Директива ЄС 2001/84/ЄС від 27 вересня 2001 р. про право слідування на користь автора оригінального твору // режим доступу: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20

8. Директива ЄС 2001/29/ЄС від 22 травня 2001 р. про гармонізацію певних аспектів авторського права і суміжних прав в інформаційному суспільстві // режим доступу: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20

9. Директива ЄС 2004/48/ЄС від 2004 року про забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності // режим доступу: http://europa.eu/eu-law/legislation/index_en.htm#20

IV. СУДОВА ПРАКТИКА

1. Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 01.03.2013 № 3 «Про деякі питання юрисдикції загальних судів та визначення підсудності цивільних справ». – режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0003740-13>

2. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 4 червня 2010р. «Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав». – режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/3adfd2d0e52f68d76c2256c080037bac9/925cb195f3f0bf70c225774200286bfd?OpenDocument>

3. Постанова Пленуму Вищого адміністративного суду України «Про окремі питання юрисдикції адміністративних судів» від 20 травня 2013 року № 8. – режим доступу <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0008760-13>

4. Постанова Пленуму Вищого господарського суду від 17.10.2012 р. № 12 «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності». Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0012600-12>
5. Постанова Вищого арбітражного суду України N 04-1/5-7/82 від 05.06.2000р. «Про питання захисту авторських прав в Інтернеті». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v7_82800-00
6. Постанова пленуму Вищого господарського суду України від 23.03.2012 № 4 "Про деякі питання практики призначення судової експертизи". Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0004600-12>
7. Постанова пленуму Вищого господарського суду України від 23.03.2012 № 5 "Про деякі питання практики призначення судових експертиз у справах зі спорів, пов'язаних із захистом права інтелектуальної власності". Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0005600-12>
8. Лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про деякі питання застосування норм ЦПК» № 10-72/0/4-13 від 16.01.2013.
9. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 12.06.2009р. № 5 «Про застосування норм цивільного процесуального законодавства, що регулюють провадження у справі до судового розгляду».
10. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 12.06.2009р. № 2 «Про застосування норм цивільного процесуального законодавства при розгляді справ у суді першої інстанції».
11. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 22.12.2006р. № 9 «Про практику застосування судами цивільного процесуального законодавства при розгляді заяв про забезпечення позову».
12. Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 22.01.2007 N 01-8/25 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти авторського права і суміжних прав». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v8_25600-07
13. Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 14.12.2007р. N 01-8/974 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти інтелектуальної власності». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_974600-07
14. Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 06.05.2005р. N 01-8/784 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти авторського права і суміжних прав». – режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0784600-05>
15. Оглядовий лист Вищого господарського суду України від 31.05.2010р. N 01-08/322 «Про практику застосування господарськими судами законодавства

про захист прав на об'єкти авторського права і суміжних прав (за матеріалами справ, розглянутих у касаційному порядку Вищим господарським судом України)». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_322600-10

16.Оглядний лист Вищого господарського суду України від 15.07.2010р. N 01-08/415 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти промислової власності (за матеріалами справ, розглянутих у касаційному порядку Вищим господарським судом України)». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_415600-10

17.Оглядний лист Вищого господарського суду України від 17.04.2006р. N 01-8/846 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти авторського права і суміжних прав». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_846600-06

18.Оглядний лист Вищого господарського суду України від 27.06.2008р. N 01-8/383/1 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти інтелектуальної власності». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v83_1600-08

19.Оглядний лист Вищого господарського суду України від 17.04.2006 № 01-8/844 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на промисловий зразок та прав на раціоналізаторську пропозицію». – режим доступу: <http://vg-su.arbitr.gov.ua/news/401/>

20.Оглядний лист Вищого господарського суду України від 17.04.2006 № 01-8/845 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист права власності на комерційне найменування». – режим доступу: <http://vg-su.arbitr.gov.ua/news/400/>

21.Оглядний лист Вищого господарського суду України від 17.04.2006 № 01-8/846 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти авторського права і суміжних прав». – режим доступу: <http://vg-su.arbitr.gov.ua/news/399/>

22.Оглядний лист Вищого господарського суду України від 17.04.2006 № 01-8/847 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на знаки для товарів і послуг (торговельну марку)». – режим доступу: <http://vg-su.arbitr.gov.ua/news/398/>

23.Оглядний лист Вищого господарського суду України від 13.07.2005 № 01-8/1234 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти промислової власності». – режим доступу: <http://vg-su.arbitr.gov.ua/news/391/>

24.Оглядний лист Вищого господарського суду України від 06.05.2005 № 01-8/784 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти авторського права і суміжних прав». – режим доступу: <http://vg-su.arbitr.gov.ua/news/393/>

25.Оглядний лист Вищого господарського суду України від 04.04.2012 № 01-06/417/2012 «Про деякі питання практики застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти інтелектуальної власності (за матеріалами справ, розглянутих у касаційному порядку Вищим господарським судом України)». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_417600-12

26.Оглядний лист Вищого господарського суду України від 19.11.2013 № 01-06/1658/2013 «Про деякі питання практики застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти інтелектуальної власності (за матеріалами справ, розглянутих у касаційному порядку Вищим господарським судом України)». – режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v1658600-13>

27.Інформаційний лист Вищого господарського суду України від 21.08.2008 N 01-8/498 «Про атестованих судових експертів з питань, пов'язаних з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, та науково-дослідні установи судових експертиз Міністерства юстиції України». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_498600-08

28.Оглядний лист Вищого господарського суду України від 20.02.2007 N 01-8/91 «Про нормативно-правові акти, що регулюють питання, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v8_91600-07

29.Оглядний лист Вищого господарського суду України від 14.02.2007 N 01-8/78 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок та прав на раціоналізаторську пропозицію». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v8_78600-07

V. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Електронний навчальний курс «Патентне право». URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2798>

2. Офіційний веб-портал Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uipv.org/>

3. Офіційний веб-портал Українського центру інноватики та патентно-інформаційних послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://iiv.ua/uk>

4. Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/>

5. Цифрова патентна бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.uipv.org/>

6. Офіційний веб-сайт Всесвітньої організації інтелектуальної

власності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.wipo.int/portal/ru/>